

Politiek is niet voor bange mensen

Inleiding voor ondernemers

Waddinxveen, 4 april 2013

Prof.dr. Luigi van Leeuwen

Mag ik mij voorstellen?

- Studie: algemene economie in Rotterdam
- Politieke loopbaan:
  - 1963: lid van de grootste partij van Nederland
  - lid gemeenteraad van Rotterdam (1966-1971)
  - oud-lid dagelijks bestuur (1970-1974) en fractievoorzitter (1974-1976) Openbaar Lichaam Rijnmond
- Oud-burgemeester van
  - Capelle aan den IJssel (1975-1988)
  - Zoetermeer (1988 -2004)
  - Wassenaar (2005 – 2007)
- Oud-bijzonder hoogleraar
  - Lokale heffingen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam
  - Openbare financiën der lagere overheden (Universiteit van Tilburg)

Rode draad van mijn inleiding

- Ons land is in 50 jaar stevig veranderd
- Nederland in de wereld
- Geen reden voor treurnis; toch somberen en rücksichtslos bezuinigen
- Analyse en aanpak van ons tekort
- Hervormingen en koopkrachtherstel urgent
- Politiek is niet voor bange mensen

Veranderingen in NL

- NL: van 11,4 naar 16,8 mln inwoners
- Welvaart (BBP) vertienvoudigd
- Sociaal vangnet compleet
- Onderwijsparticipatie: hbo verachtvoudigd
- ICT: ongekeerde ontwikkeling
- Europa van 6 naar 28 landen, de invoering van de euro
- Interne markt van 500 miljoen consumenten

Nederland in de wereld (I)

- 17e economie
- 3^e beste land om te wonen
- Laagste misere
- 5^e concurrerende land
- 2^e rijkste land in Europa
- 7^e exporteur
- 7^e investeerder
- Beste zorg, pensioen (2^e), onderwijs (top 10)

Nederland in de wereld (II)

- Wij zijn een ijzersterk land
- Wij hebben fantastische bedrijven, die wereldwijd grote projecten doen; waarom niet hier?
- Wij hebben een grote uitdaging voor de 21^e eeuw: het Deltaplan van de Cie Veerman
- Betalingsbalans: \$ 77 mrd (+8,5%BBP)
- Investeringen kunnen nu omdat er sprake is van een negatieve rente.

Somberen en bezuinigen

- De geschiedenis herhaalt zich zoals bij de gouden standaard in de jaren '30; langdurige depressie met hoge werkloosheid
- Nu: het harnas van Maastricht: 3% BBP tekort, aflopend. Afgesproken in een tijd van groei. Willen wij en onze europartners 20 jaar later leven wij onder de dreiging van voortdurende recessies met alle gevolgen vandien.
- Zijn wij op de goede weg gelet op onze goede positie in de wereld?

Analyse van ons tekort

- Begrotingstekort in '13: 3,3% & in '14: 3,4% BBP (CPB)
- Rutte II wil 4 mrd meer bezuinigen boven de reeds aangegane 46 miljard
- Hoe zit het eigenlijk met dat tekort?
- Structureel begrotingstekort (1,6% van 3,3%):
  - zoals dat bij een evenwichtige economische ontwikkeling zou ontstaan
- Conjunctureel begrotingstekort (1,7%):
  - veroorzaakt door de recessie; dit leidt tot extra groei van de staatsschuld en dus de rentelasten in de toekomst
  - dit tekort is tijdelijk; het verdwijnt als de conjunctuur zich herstelt; zo ook de staatsschuld

Aanpak van het tekort

- Het structurele tekort aanpakken door hervormingen. Dit is de ultieme verantwoordelijkheid van onze politieke leiders.
- Het is onbegrijpelijk en onverantwoordelijk dat het kabinet zich afhankelijk maakt van een sociaal akkoord. Het kabinet moet sowieso aan de bak: geen verdere lastenverhoging, maar harder snijden in eigen vlees
- Het conjuncturele tekort is een gevolg van onderconsumptie; verhoging lasten voor de burger leidt tot minder koopkracht; faillissementrecord; snel stijgende werkloosheid; wegkwijnend consumentenvertrouwen

Onmiddellijke actie

- Hervormingen doorvoeren: woningmarkt, arbeidsmarkt, sociale verzekeringen, zorg en pensioenen
- Onafhankelijk van belangengroepen aanpakken
- Onmiddellijk herstel van de koopkracht van de burger door flinke verlaging van de belastingen via herintroductie van de wiebeltaks (3 – 5%)

Politiek is niet voor bange mensen

- Problemen waren in de jaren '80 een aanbodprobleem; nu is het een vraagprobleem.
- Het kopiëren van het akkoord van Wassenaar lost daarom niets op
- Los de werkloosheid op en investeer in de toekomst
- Wij en Brussel vragen om hervorming van de economie
- Push de koopkracht via de wiebeltaks
- Onze droom voor de koning: optimisme